

Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών

- ✓ **Ρατσιστικό περιστατικό:** οποιοδήποτε περιστατικό εκλαμβάνεται ως ρατσιστικό από το θύμα ή άλλο πρόσωπο. Συνήθως έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση, τον αποκλεισμό ή τις διακρίσεις σε βάρος ατόμων εξαιτίας της **διαφορετικότητάς** τους.
- ✓ Στοιχεία που μπορεί να αποτελέσουν **κριτήρια διαφοροποίησης:** φύλο, χρώμα/εμφάνιση, εθνικότητα, κοινότητα ή θρησκευτική ομάδα, καθεστώς παραμονής στη χώρα, καταγωγή, θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, αναπηρία, ηλικία, σεξουαλικός προσανατολισμός, γλώσσα, προφορά, συνήθειες, επάγγελμα, κοινωνικοοικονομική κατάσταση, κουλτούρα
- ✓ Βασική **προϋπόθεση για να θεωρηθούν ρατσιστικά κάποια περιστατικά** είναι ότι συμβαίνουν στη βάση της διαφορετικότητας κάποιου ατόμου ή ομάδας ατόμων, όπως αυτή ορίζεται πιο πάνω.

Σκοπός του Κώδικα Συμπεριφοράς Κατά του Ρατσισμού:

- η αναγνώριση οποιωνδήποτε λόγων, πράξεων και διαδικασιών που οδηγούν σε διακρίσεις συγκεκριμένων ατόμων με βάση τη διαφορετικότητά τους
- η ανάληψη ενεργού δράσης για πρόληψη και αντιμετώπιση ρατσιστικών περιστατικών
- η ανάληψη ενεργού δράσης για ανάπτυξη αντιρατσιστικής κουλτούρας

Στόχοι Κώδικα Συμπεριφοράς Κατά του Ρατσισμού

- η υποστήριξη της ισότητας, της δικαιοσύνης και του αμοιβαίου σεβασμού
- η εξάλειψη ρατσιστικών περιστατικών οποιασδήποτε μορφής
- η στήριξη παιδιών που γίνονται δέκτες βίας, εκφοβισμού ή ρατσισμού οποιασδήποτε μορφής
- η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού
- η δημιουργία αντιρατσιστικής κουλτούρας

Μερικές από τις υπευθυνότητες μαθητών, εκπαιδευτικών και προσωπικού σχολείου:

- λαμβάνουν μέρος στη διαχείριση ρατσιστικών περιστατικών, η οποία πρέπει να γίνεται άμεσα, κατηγορηματικά και με συνέπεια με βάση τον Κώδικα
- εάν παρατηρήσουν ρατσιστικά περιστατικά παρεμβαίνουν με ειρηνικά μέσα για να βοηθήσουν, εάν χρειάζεται, και στη συνέχεια αναφέρουν το περιστατικό στην Υπεύθυνη Εκπαιδευτικό.

Μερικές από τις δεσμεύσεις του σχολείου:

- να συνεργάζεται με τις οικογένειες των μαθητών, τον Σύνδεσμο Γονέων και την ευρύτερη κοινότητα, ώστε να καταπολεμούνται όλες οι μορφές ρατσισμού
- να εξετάσει το ενδεχόμενο δημιουργίας Επιτροπής κατά των Διακρίσεων, αποτελούμενης από μαθητές και εκπαιδευτικούς, για τον σχεδιασμό και τη λήψη προληπτικών μέτρων για αναχαίτιση ρατσιστικών τάσεων.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες δεσμεύονται ώστε:

- να ενημερώνονται για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τον ρατσισμό και τις διακρίσεις
- να αναγνωρίζουν τα διάφορα ρατσιστικά περιστατικά και να τα αναφέρουν άμεσα σε εκπαιδευτικό του σχολείου
- να αρνούνται να εμπλακούν σε ρατσιστικές συμπεριφορές

Όταν κάποιος δεχθεί ρατσιστική συμπεριφορά ή είναι θεατής στην εκδήλωση τέτοιας συμπεριφοράς:

το καταγγέλλει το συντομότερο δυνατό σε οποιονδήποτε εκπαιδευτικό (που με τη σειρά του/της ενημερώνει τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό) ή στον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό που διαχειρίζεται και καταγράφει το περιστατικό με βάση τον Οδηγό.

Βήματα διαχείρισης ρατσιστικών περιστατικών

1. Το περιστατικό αναφέρεται σε εκπαιδευτικό.
2. Ο/η εκπαιδευτικός που ενημερώνεται επεμβαίνει για να το διακόψει, παρέχει στήριξη και ασφάλεια στο θύμα, ενημερώνει άμεσα τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό.
3. Ο/η Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός επιβεβαιώνει το θύμα ότι είναι ασφαλές, ενημερώνει τη διευθύντρια, συζητά με τα εμπλεκόμενα παιδιά και εκπαιδευτικούς σε ξεχωριστές και κοινές συναντήσεις.
4. Η διεύθυνση του σχολείου προχωρεί στην επιβολή ανάλογων κυρώσεων (συνεργασία με Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας αν κάποιο από τα εμπλεκόμενα παιδιά παρακολουθείται από Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο). Όταν το περιστατικό κριθεί ιδιαίτερα σοβαρό ή αν προκαλείται από το ίδιο άτομο για πολλοστή φορά, ενημερώνει το Παρατηρητήριο για τη Βία, προσκαλεί την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και την ΟΑΠ.
5. Στο τέλος της χρονιάς, ο Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός συμπληρώνει τη Φόρμα 2, με τα συγκεντρωτικά στοιχεία για τα ρατσιστικά περιστατικά του έτους που πέρασε.

Κυρώσεις:

1. **Έντοπο αναστοχασμού** (εάν το επιθυμεί το σχολείο αποστέλλεται στο σπίτι για υπογραφή από τους γονείς)
2. **Παρατήρηση**
3. **Γραπτή επίπληξη** από το σχολείο προς το παιδί ιδιαιτέρως με υπογραφή από γονέα/κηδεμόνα ή ενώπιον του κηδεμόνα
4. **Επικοινωνία με το σπίτι** και αναφορά του περιστατικού και της εμπλοκής του παιδιού σε αυτόν από τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό και τη διεύθυνση του σχολείου
5. **Υποχρεωτική εκτέλεση κοινωφελούς εργασίας** κατά τη διάρκεια του σχολείου (π.χ. αφαίρεση αναρτήσεων, συνθημάτων, γκράφιτι, βελτίωση/καθαριότητα σχολικού χώρου ή άλλη εργασία)
6. **Αποζημίωση** για φθορά περιουσίας του σχολείου
7. **Συζητήσεις** με τα εμπλεκόμενα παιδιά και τις οικογένειές τους μετά από πρόσκλησή τους, σε ξεχωριστές και κοινές συναντήσεις στην παρουσία του Υπεύθυνου Εκπαιδευτικού, της Διεύθυνσης του σχολείου και του Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου αν χρειάζεται.
8. **Στέρηση συμμετοχής** σε ενδοσχολικές εκδηλώσεις και αθλοπαιδιές εντός του σχολείου, καθώς και σε άλλες ενδοσχολικές δραστηριότητες, για μία μόνο περίοδο από μία μέχρι τριάντα συνεχόμενες ημέρες μέσα στο ίδιο σχολικό έτος.